

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Wincenty Bogusław

Nazwisko: Pyka

Miejsce urodzenia: Kołomyja

Data urodzenia: 20-05-1930

Imię ojca: Józef

Imię matki: Stanisława

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Sprawa Agencyjnego (Agenturalnego)

Rozpracowania krypt. „Niepoprawni” prowadzona przez Wydział V WUBP Katowice została założona na podstawie „doniesień obywatelskich” dotyczących „wypadków profanowania portretów dostojników rządowych i partyjnych”, które miały miejsce na terenie katowickich szkół średnich. W toku rozpracowania ujawniono „nielegalną” organizację młodzieżową o nazwie „Polska Tajna Armia Wyzwoleniczo-Demokratyczna”, która od sierpnia 1948 działała na terenie Katowic. W związku z informacją o planowanym przez „PTAW-D” kolportażu ulotek o treści „antyrządowej i antyradzieckiej” w dn. 18.09.1948 zatrzymano członków organizacji, w tym Bogusława Wincentego Pykę, który był w posiadaniu 3 ulotek o „wrogiej” treści.

IPN Ka 02/320 t. 1-5 (3140/II).

Bogusław Wincenty Pyka, uczeń drugiej klasy gimnazjum zatrzymany 18.09.1948 w związku z podejrzeniem o przynależność do „nielegalnej organizacji młodzieżowej”, został objęty śledztwem prowadzonym przez Wydział Śledczy WUBP Katowice pod nadzorem Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Katowicach (sygn. akt Pr 1634/48) w sprawie przynależności do „nielegalnego związku mającego na celu usunięcia przemocą Sejmu Ustawodawczego i Rządu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ustroju Państwa Polskiego”. W związku z prowadzonym postępowaniem ww. przesłuchano i 24.09.1948 tymczasowo aresztowano. Śledztwo zakończono 30.11.1948. Bogusław Wincenty Pyka został oskarżony o to, że w okresie od 10 do 18 września 1948 na terenie Katowic jako członek „nielegalnego związku” pod nazwą „Polska Tajna Armia Wyzwoleńczo-Demokratyczna” usiłował „przeciążać zmienić ustrój Państwa Polskiego” w ten sposób, że był w stałym kontakcie z dowódcą organizacji, wykonywał jego polecenia oraz przechowywał w celu rozpowszechnienia pisma „o treści antyrządowej”, a także o to, że nie powiadomił władzy o broni palnej przechowywanej bez zezwolenia, tj. o czyn z art. 86 § 1 i 2 kkWP oraz art. 23 dekretu z 13.06.1946 i art. 18 w zw. z art. 4 § 1 dekretu z 13.06.1946. Materiały sprawy zarchiwizowano początkowo pod sygn. 14260/49, a następnie pod nową sygn. 3140/II.

IPN Ka 02/320 (3140/II) t. 1-5, IPN Ka 064/175 (1C/Ś).

W dniu 24.01.1949 Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach (sygn. akt Sr. 23/49) uznał Bogusława Wincentego Pykę winnym tego, że w okresie od 10 do 18 września 1948 w Katowicach będąc członkiem „nielegalnego” związku „Polska Tajna Armia Wyzwoleńczo-Demokratyczna” usiłował „przeciążać usunąć ustanowione organa władzy zwierzchniej Narodu i zmienić Ustrój Państwa Polskiego w ten sposób, że pozostawał w ścisłym związku z dowódcą tej organizacji wykonując jego polecenia”, czym popełnił przestępstwo z art. 86 § 1 i 2 kkWP oraz tego, że w okresie czasu od 16 do 18 września 1948 przechowywał w celu rozpowszechnienia pisma o „treści antyrządowej mogącej wyrządzić istotną szkodę interesom Państwa Polskiego bądź obniżyć powagę jego naczelnich organów”, tj. przestępstwa z art. 23 § 1 dekretu z 13.06.1946 o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (tzw. małego kodeksu karnego). Ww. został skazany na karę łączną 6 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na okres 2 lat oraz przepadek całego mienia na rzecz Skarbu Państwa. Najwyższy Sąd Wojskowy w dn. 22.06.1949 (sygn. Sn. Odw. S.796/49) skargę rewizyjną pozostawił bez uwzględnienia. Zasadzoną karę Bogusław Wincenty Pyka początkowo odbywał w Więzieniu Karno-Śledczym w Katowicach. Od 14.10.1949 więziony był we Wronkach, od 01.10.1950 w Potulicach, a od 25.05.1951 w Więzieniu dla Młodocianych w Jaworznie. W dn. 11.06.1953 na mocy amnestii z dn. 22.11.1952 WSR w Stalinogrodzie (Katowicach) złagodził orzeczoną 24.01.1949 karę do 4 lat i 6 m-cy więzienia, a wobec odbycia orzeczonej kary, zarządził zwolnienie Bogusława Wincentego Pyki w dn. 20.06.1953.

IPN Ka 309/5 t. 1-2 (Sr 23/49), IPN Ka 365/9.

Bogusław Wincenty Pyka, jako „typ zdecydowanego wroga Polski Ludowej” oraz z uwagi na fakt, iż „więzienie nie wpłynęło na zmianę jego kierunku myślenia”, po wyjściu na wolność był nadal kontrolowany operacyjnie. Od 01.02.1951 na byłych członków „Polskiej Tajnej Armii Wyzwoleńczo-Demokratycznej” prowadzona była Sprawa Agencyjna krypt. „Znajomi”. Od 06.05.1955 młodzież kontrolowano w ramach Sprawy Ewidencyjno-Obserwacyjnej krypt. „Znajomi” zarejestrowanej w ewidencji operacyjnej pod nr. rej. 113/55. Z uwagi na fakt, iż obserwacja agenturalna „nie ujawniła wrogich zamiarów środowiska” w dn. 15.03.1957 sprawę zakończono, a zgromadzone materiały zarchiwizowano pod sygn. C-3140. W dniu 07.09.1971 materiały archiwalne otrzymały nową sygn. 3140/II.

IPN Ka 02/320 t. 1-5 (3140/II).

Ww. figuruje w materiałach administracyjnych KW MO Katowice zawierających „Charakterystykę nr 261” sporządzoną w 1977 roku przez Wydział „C” i dotyczącą „nielegalnej” organizacji młodzieżowej „Polska Tajna Armia Wyzwoleńczo-Demokratyczna”. Działająca na terenie Katowic organizacja, była kontrolowana operacyjnie w ramach Sprawy Agencyjnego Rozpracowania krypt. „Niepoprawni” prowadzonej przez WUBP Katowice. W związku z informacją o zaplanowanym na dzień 18.09.1948 kolportażu sporządzonych przez członków organizacji ulotek pt. „Bracia Rodacy” WUBP przeprowadził aresztowania, które doprowadziły do zatrzymania 26 osób, skazanych następnie przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach na kary więzienia od roku do 10 lat. Bogusław Wincenty Pyka, uczeń gimnazjum za to, że w okresie od 10 do 18 września 1948 był członkiem „nielegalnej” organizacji „PTAW-D” i przechowywał „ulotki antyrządowe” został skazany w dn. 24.01.1949 na karę 6 lat więzienia.

IPN Ka 057/257 (Charakterystyka 261).

Materiały administracyjne z lat 1949-1950 zawierają skorowidz alfabetyczny oraz księgę główną więźniów karnych Centralnego Więzienia we Wronkach, gdzie ww. przebywał w okresie od 14.10.1949 do 30.09.1950, kiedy to został wywieziony do Więzienia w Potulicach.

IPN Po 3/62, IPN Po 3/69.

W dniu 07.10.1991 Sąd Wojewódzki w Katowicach (sygn. akt V Ko.615/91) na podstawie ustawy z dn. 23.02.1991 o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, stwierdził nieważność wyroku Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach z dn. 24.01.1949 (sygn. akt Sr 23/49).

IPN Ka 309/5 (Sr 23/49).